

**SLUTTRAPPORT FOR
FORPROSJEKTET
STEDSUA VHENGIGE ARBEIDSPLASER**

**Dyrøyseminarsenteret KF
31.10.2010**

Forord

Da forprosjektet stedsuavhengige arbeidsplasser startet opp høsten 2009, laget vi oss et framtidsbilde. Tenk om stillingsannonser i framtida kunne fokusere på å skaffe riktig person med riktig kompetanse til stillingen, og ikke ha fokus på hvor jobben fysisk skulle utføres?

”Stilling ledig for kvalifisert søker med gode kommunikative og sosiale egenskaper. Har du tilgang på høyhastighets bredbånd og et digitalt studio, kan du arbeide fra hvor du vil. Hyggelige kolleger over hele landet...”

Når vi gjorde vår presentasjon av funn fra forprosjektet under Dyrøyseminaret høsten 2010 hadde dette budskapet fått en avsender. ”Tromsøundersøkelsen” ved Institutt for samfunnsmedisin (ISM), Universitetet i Tromsø, har erkjent at de må tilby stedsuavhengige stillinger for å rekruttere – og klare å beholde – medarbeidere med høy kompetanse.

På mange måter har ISM blitt et bilde på utviklingen i vårt område det siste året. De har gjennomgått en modningsprosess som mange andre ikke har begynt på ennå. Vi har hatt anledning til å følge dem fra sidelinja. Via universitetets stedsuavhengige ansatte som jobber her i Nordavindshagen, har vi fått jevnlig innblikk i prosessen som har pågått i denne organisasjonen. I løpet av året har én blitt tre på nabokontoret.

Prosjektet som var først ute, ”Kvinner og Kreft” ledet av Eiliv Lund, var lenge sett på som annerledes, nå er det han og hans team som viser vei. Stedsuavhengig jobbing er framtidens måte å organisere arbeidet på.

Mens vi skriver denne rapporten kommer det melding om at ”Tromsøundersøkelsen” har fått midler til et nytt stort prosjekt. Prosjektleder er tilsatt og skal jobbe fra Målselv Næringshage, for det er der hun ønsker å bo. Framtida utfolder seg foran våre øyne.

Marit Alvig Espenes og Ragnvald Storvoll
31.10.10

Innhold

Forord	2
Innhold	3
Sammendrag.....	4
Mål.....	5
Delmål 1:.....	5
Delmål 2:.....	5
Prosjektorganisering	5
Gjennomførte aktiviteter/logg.....	6
August 2009:.....	6
September 2009:.....	6
Oktober 2009:.....	6
November 2009:.....	7
Desember 2009:.....	7
Januar 2010	7
Februar 2010	8
Mars 2010	8
April 2010	9
Mai 2010	9
Juni 2010.....	9
August 2010	10
September 2010.....	10
Oktober 2010.....	10
Sammendrag gjennomførte tiltak	11
Metode	11
Funn	12
Arbeidstakere – sett på behov og erfaringer (3 case)	12
Arbeidsgivere – sett på holdninger og utfordringer (2 case)	12
Kommuner – sett på kunnskap og motivasjon (3-4 case).....	12
Mediestrategi og arkiv	14
Kort om magasinet FLYT	14
Strategi	14
Distribusjon	14
Medieoppslag	15
Et utvalg artikler og filmklipp fra trykte og digitale medier.....	15
Framlegging av NEXIA-rapporten.....	16
Egne publikasjoner	17
Egenproduserte artikler.....	17
PR i forbindelse med arrangementer	17
Film.....	19
Webcast.....	19
Dokumentasjon.....	19
Kostnader og finansiering	20
Avslutning	21
Viktige erfaringer	21
Overføringsverdi.....	21
Grunnlag for hovedprosjekt	22

Sammendrag

Søknaden ”[Utvikling av samarbeid og modeller for stedsuavhengige arbeidsplasser i småsamfunn i Troms](#)” ble sendt fra Troms fylkeskommune 4. mars 2009. [Tilsagnet](#) fra KRD og [tilsagnet](#) fra fylket er vedlagt. Forprosjektet har vart fra august 2009 til og med oktober 2010.

Forprosjektet som er ledet av to prosjektledere ved [Dyrøyseminarsenteret KF](#), har kartlagt erfaringer med stedsuavhengig arbeid i tre fokusgrupper; arbeidstakere, arbeidsgivere og kommuner.

Prosjektet har jobbet svært aktivt med nettverksbygging og erfaringsdeling. Vi har møtt de fleste kommuner i Troms, fysisk eller via digitale hjelpemidler, og holdt mange presentasjoner og foredrag i egen og andres regi.

Vi har erfart at det trengs modeller for flytting av arbeidsplasser som **arbeidstakere** kan benytte seg av når de står i en slik prosess. Dette kan lette dialogen med arbeidsgiver og fjerne noen av bekymringene begge parter har. Disse modellene bør utarbeides av et kompetansemiljø på stedsuavhengige arbeidsplasser.

Arbeidsgivere bør ha en tettere dialog med kommunen de stedsuavhengige kommer til (vertskommunen) om tilrettelegging og støtteapparat rundt de ansatte. Kontorfellesskap og næringshager oppfyller behovene de ansatte har for et faglig og sosialt miljø. Vi har lært at gode informasjonsrutiner og avtaler om treffpunkt med de ansatte (sosiale og faglige samlinger) er viktig for trivsel og effektivitet.

Hva er så de viktigste bidrag fra **kommunene**? Svaret er entydig fra vår kartlegging; topp bredbånd, egnede lokaler og gode kommunale tjenestetilbud, slik at de ansatte og deres familier har god bokvalitet. For ofte er det ønsket om et godt familieliv som er motivasjonen bak flytting av arbeidsplass.

Vi har lyktes i å skape oppmerksomhet omkring stedsuavhengige arbeidsplasser gjennom en strategi om aktiv publisering. Hovedaktiviteten har vært utvikling og produksjon av magasinet FLYT som handler om attraktivitet i lokalsamfunn, ny teknologi og moderne arbeidsformer. Som hovedtema på Dyrøyseminaret ble stedsuavhengige arbeidsplasser nasjonalt nyhetsstoff. Vi brukte denne nasjonale læringsarenaen til å formidle resultater fra vårt forprosjekt. Vi har bidratt til utvikling av seminarformen gjennom å legge til rette for digitale foredrag og digital debatt, blant annet arrangerte vi parallellseminar i Haugesund og i Tromsø. Det ble etablert en digital storsal med toveis lyd/bilde, og hele seminaret ble webcastet.

Vi erfarer at det er behov for mer kunnskap om temaet for å kunne utvikle modeller partene i arbeidslivet har nytte av. Blant annet bør det forskes på langtidseffektene for både arbeidstaker, arbeidsgiver og vertskommune. Teknologien har banet vei for en ny måte å tenke på arbeid og bosetting. Stedsuavhengige arbeidsplasser er et hovedsvar på den utfordringen vi står foran; Hvordan opprettholde attraktive og levedyktige lokalsamfunn i hele Norge? Vi har avdekket at dette ikke handler om by-distrikt-problematikk, det handler om at høy kompetanse kan flyte, uavhengig av bosted.

Av den grunn konkluderer vi med at det er grunnlag for å arbeide mer med stedsuavhengige arbeidsplasser i et hovedprosjekt.

Mål

Delmål 1: Utvikle samarbeid, læring og oppfølging i mobiliserings- og prosjektarbeid i små samfunn.

Delmål 2: Utvikle modeller for bruk av fjernarbeid i småsamfunn i Troms (stedsuavhengige arbeidsplasser).

I tillegg har prosjektet fokusert på

- å bygge allianser i forskningsmiljøer, blant politikere og opinionsdannere.
- å skape oppmerksomhet (media).
- å kartlegge nettverk, potensielle samarbeidspartnere, som kan bidra med grunnlagstall/forskning.
- å antyde et potensial for etablering av stedsuavhengige arbeidsplasser.

Prosjektorganisering

Forprosjektet har hatt to prosjektledere med hovedansvar for hvert sitt delmål.

[Marit Alvig Espenes](#) har jobbet mest med stedsuavhengige arbeidsplasser, kartlegging og kommunikasjon, mens [Ragnvald Storvoll](#) har hatt hovedansvar for arbeidet med erfaringsutveksling, nettverk og mobilisering.

Kartleggingsprosessen og vurdering av det innsamlede materialet foregikk hovedsaklig høsten 2009, samtidig ble det jobbet aktivt mot media. Prosjektleder Marit Alvig Espenes var delvis i fødselspermisjon i første halvår av 2010, da hadde prosjektet mer fokus på nettverksarbeid og erfaringsdeling. Slik har vi fått til en fornuftig deling av arbeidet. Fra 1.8.2010 har Marit Alvig Espenes vært ansatt i Dyrøyseminarsenteret KF og hatt mulighet til å jobbe fulltid med prosjektet. Før denne tid var prosjektlederen innleid på timebasis fra annet selskap.

Prosjektansvarlig: Rådmann Øystein Rørslett, Dyrøy kommune

Styringsgruppe: Formannskapet i Dyrøy kommune

Faglig referansegruppe: Vi har benyttet våre kontakter i [Distriktssenteret](#), [Troms fylkeskommune](#) og [Avikom](#) som referansegruppe.

Gjennomførte aktiviteter/logg

August 2009:

- Valg av prosjektledelse, klargjøring av oppgave, mål og framdriftsplan. Utarbeidelse av mer detaljert [prosjektplan](#) og diskusjon rundt metode i kartleggingsfasen.
- Innledende møter med potensielle samarbeidspartnere.

Presentasjoner/møter:

14.08.09 *Storingsrepresentant Bendiks Harald Arnesen (referat foreligger).*
19.08.09 *Digitalt møte med daglig leder og kommunikasjonssjef i Avikom AS.*
21.08.09 *Styret Innovasjon Norge Troms (presentasjon foreligger).*

September 2009:

- Intern forankring i kommunen, møte med ordfører og rådmann.
- Intensiv periode med kartlegging og intervjuer, bl.a. ved Universitetet i Tromsø.
- Første henvendelser til media.
- Presentasjon for Rotaract Tromsø via videokonferanse, unge i alderen 20-30, bosatt i Tromsø som er interessert i prosjektet, kan ha betydning for deres arbeidshverdag.
- Gjennomføring av [Fårikålfestivalen](#), fin mulighet til å markedsføre prosjektet mot tilreisende og i radio.
- Møte med representanter for Distriktssenteret og Troms fylke avholdt i forbindelse med festivalen, ordfører deltok også her.
- [Digital eventyrstund](#) i Digitalt senter, i samarbeid med Avikom AS og folkebiblioteket i Dyrøy.
- Møteleder på temakveld om skolen som motor i lokalsamfunnet, Skaland, Berg kommune. En del av Forskningsdagene og en del av prosjektet "God, nær og raus".

Presentasjoner/møter:

03.09.09 *Rotaract Tromsø.*
19.09.09 *Eivind Simonsen, Finale Systemer AS, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*
22.09.09 *Dyrøy kommune, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*
23.09.09 *Merete Albertsen, ISM, Universitetet i Tromsø, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*
23.09.09 *Tormod Nygård, Bibliotekenes IT-tjeneste, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*
24.09.09 *Distriktssenteret og næringsetaten Troms fylkeskommune. Presentasjon [vedlagt](#) (referat foreligger).*
25.09.09 *Møteleder på temakveld, Skaland, Berg kommune.*
29.09.09 *Hermod Gundersen, Finale Systemer AS, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*
30.09.09 *Eiliv Lund, leder av Kvinner og Kreft, ISM, UiT, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*

Oktober 2009:

- Fortsatt arbeid med intern forankring i kommunen, møte med økonomiavdelingen.

- Videre arbeid med kartlegging/intervjuer.
- Henvendelser til lokalaviser. Resultat av arbeid mot media, [innslag i TV2](#). Oppfølging av mange henvendelser i etterkant av TV-innslag, kommer inn både til prosjektledelsen ved Dyrøyseminarsenteret og til andre i kommuneorganisasjonen, for eksempel rådgiver plan og næring. Dialog om arbeidsfordeling.
- Produksjon av tekster til publisering.

Presentasjoner/møter:

08.10.2009 *Lavangen kommune, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*

15.10.2009 *Berg kommune, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*

28.10.2009 *I etterkant av TV-innslag kontakt med Sjernerøy Vekst.*

November 2009:

- Henvendelse fra Distriktssenteret som vil følge prosjektet tett. Anledning til å formulere og spisse prosjektet.
- Jobber videre mot strategiske samarbeidspartnere som UiT. Fortsatt arbeid med forankring i kommunen, denne gang mot næringsliv/Dyrøy næringsforum.
- Henvendelse fra en som jobber med arbeidsgiverprofilering i Skatteetaten, interessert i hvordan tiltrekke seg arbeidskraft – opprinnelse fra Herøy på Sunnmøre, ønsker å starte prosjekt der.

Presentasjoner/møter:

05.11.09 *Presentasjon av prosjektet til Karrieresenteret ved Universitetet i Tromsø.*

06.11.09 *I etterkant av TV-innslag kontaktet av ansatt i Skatteetaten.*

10.11.09 *Møte med bedrifter i Dyrøy i regi av Dyrøy 2017, forankring internt.*

Desember 2009:

- Uformell prat med prosjektleder i Næringsshagen i Målselv som fortalte om forsvarrets arbeid med å legge til rette for at ektefeller til forsvarsansatte skal kunne beholde jobb og fagmiljø når de flytter "Norge rundt" sammen med sin kjære. Kan være relevante erfaringer for oss, og kanskje er de interessert i våre funn.
- Møte med Ibestad kommune, innhente info til kartleggingen vår.
- Arbeid sammen med Dyrøy kommunes ansvarlige på IKT og informasjon, muligheter for samarbeid og synergi.

Presentasjoner/møter:

04.12.09 *Presentasjon av prosjektet til prosjektleder i Næringsshagen i Målselv.*

07.12.09 *Ibestad kommune, presentasjon og kartlegging (referat foreligger).*

17.12.09 *Møte i Infoteamet i Dyrøy kommune (referat foreligger).*

Januar 2010

- Henvendelse til Karrieresenteret ved Universitetet i Tromsø, både for å få dem med på laget for å spre budskapet om stedsuavhengig jobbing til studenter på vei ut i yrkeslivet, men også for å samarbeide om Fox'10.
- Arbeid i kommunens informasjonsteam.

Presentasjoner/møter:

15.01.10 *Telefonkonferanse med Custom Publish angående nettløsning og muligheter for integrering av sosiale medier.*

Februar 2010

- Statusmøte i begynnelsen av måneden, har vært rolig en stund pga. fødselspermisjon. Vi tar en sjekk på status, økonomi, framdrift.
- Planlegging av nye mediestunt. Vi forsøker å selge budskapet inn til Labyrint, Universitetet i Tromsø sitt publikumsmagasin.
- Fokus på programinnhold i Dyrøyseminaret til høsten.
- Planlegger henvendelse til Næringsforeningen i Tromsøregionen om å arrangere parallellseminar til høsten.
- Deltakelse og foredrag på NorAforsk sitt vinterseminar i nettverket Læring i Næring.
- Henvendelse fra Bøe kommune som skal jobbe fram et eget prosjekt, samt næringsdrivende i Engerdal kommune som vil etablere næringshage i sine lokaler.
- Utarbeidelse av strategisk prospekt til magasinet FLYT, samt innholdsplan og annonseprospekt.

Presentasjoner/møter:

01.02.2010 *Møte med kunnskapsparken Harstad.*

02.02.2010 *Skriflig presentasjon delt med Bøe kommune.*

04.02.2010 *Foredrag i Skibotn for enhetsledere i Balsfjord kommune.*

09.02.2010 *Telefonmøte med næringsdrivende fra Engerdal kommune.*

23.02.2010 *Næringsforeningen i Tromsøregionen (NFTR).*

24.02.2010 *Foredrag til nettverket Læring i Næring.*

Mars 2010

- Presentasjon til Troms fylkeskommune når de er i Dyrøy med fylkesråd for næring, samt to fra næringsetaten.
- Deltakelse via videokonferanse på overrekkelsen av en [rapport](#) til Navarsete om gevinstene av bredbånd, der Dyrøy er ett av seks case.
- Arbeid med søknad til Bolystprogrammet, videreføring av forprosjektet. Gir anledning til å oppsummere og justere forprosjektet. Oppfølgingsmøte med Troms fylkeskommune i den anledning.
- Deltakelse på Avslutningskonferanse for den nasjonalt småsamfunnsatsingen i Tromsø. Vi deltar med tre stk, oppsøker representanter vi ønsker å snakke med og rekrutterer deltakere og foredragsholdere til Dyrøyseminaret. Vi er iklødd reklameskjorter med budskapet "Du trenger ikke komme til Dyrøyseminaret – følg oss live på nett".
- Deltakelse på [FOX'10](#), rekrutteringsarrangement i Tromsø i regi av Dyrøy kommune. Stands på Universitetet i Tromsø i dagene før der vi benyttet anledningen til å snakke om muligheter i Dyrøy, representanter fra helse, skole/barnehage, stor delegasjon hjelpepleiere.
- Henvendelse fra Sogn og Fjordane, "Bygdeutviklingsprogrammet" om å komme i mai. Hadde ikke anledning til å takke ja, men inviterer til informasjonsutveksling.
- Utvikler ideen om det store digitale rommet, digital storsal. Beskrivelse av behov, innhenting av tilbud.

- Fokus på programinnhold i Dyrøyseminaret til høsten.

Presentasjoner/møter:

- 03.03.2010 *Møte mellom Dyrøy kommune og Troms fylkeskommune, kort presentasjon av prosjektet vårt (referat foreligger).*
- 12.03.2010 *Rapport om gevinster av bredbånd overleveres Navarsete (fra Nexia), Dyrøy er ett av 6 case. Presentasjon av vårt prosjekt via videokonferanse. Lokale media var med oss.*
- 17.-18.03 *Avslutningskonferanse for den nasjonale småsamfunnsatsingen i Tromsø.*
- 19.-21.03 *Arrangementet FOX'10 (rekrutteringsarrangement i regi av Dyrøy kommune)*
- 18.03.2010 *Hos Troms fylkeskommune, dialog om hovedprosjekt.*

April 2010

- Utviklet [strategisk prospekt](#), [reportasjeplan](#) og [annonseprospekt](#) for magasinet FLYT som har fokus på lokalsamfunnsatsing og stedsuavhengig jobbing (planer og prospekt vedlagt). Forankring opp mot Troms fylke og internt mot ordfører og rådmann. Oppfølging av redaksjonen, prosjektledelse av magasinproduksjonen.
- Møte med Tromsbenken, rådmenn og ordførere i Troms - innspill til ny distriktpolitikk.

Presentasjoner/møter:

- 09.04.2010 *Invitert til å møte Tromsbenken og gi innspill til ny distriktpolitikk.*

Mai 2010

- Digitalt formøte med Haugaland Vekst der vi skal holde foredrag i juni.
- Utarbeidelse av distribusjonsløsninger for FLYT.
- Kurs i Prosjektlederprosessen (PLP) i regi av Innovasjon Norge, totalt ni fra Dyrøy deltar.
- Ombrekking av magasinet, prosjektledelse av produksjonen.
- Arbeid med medieplan til Dyrøyseminaret.

Presentasjoner/møter:

- 05.-06.05 *PLP-kurs*

Juni 2010

- Invitert til å presentere prosjektet og gå i dialog med aktører fra seks kommuner i vest, i regi av Haugaland Vekst – via videokonferanse.
- Bidra til oppstart av større prosjekt i Balsfjord kommune.
- Oppbygging av adresseregistre for FLYT (register foreligger) og oppfølging av trykke- og distribusjonsledd (se eget punkt om FLYT).
- Arbeid mot media i forbindelse med lansering av FLYT.

Presentasjoner/møter:

- 08.06.10 *Digitalt møte med bedrifter invitert av Haugaland Vekst. Deres invitasjon til deltakere vedlagt. Vår presentasjon foreligger.*
- 11.06.10 *Lokal oppfølging av PLP-kurs.*

- 16.06.10 *Møte med Næringsforeningen i Tromsøregionen (NFTR), planlegging av parallellseminar.*
- 21.06.10 *Møte med Balsfjord kommune, rådmann og enhetsledere.*

August 2010

- Sterkt fokus på Dyrøyseminaret, rekruttering av deltakere, oppfølging av foredragsholdere, planlegging og mobilisering internt, arbeid mot media, produksjon av egne artikler, omarbeiding av artikler fra FLYT og aktiv publisering på eget nettsted, produksjon av trykksaker, annonsering osv.
- Strategisk bruk av sosiale medier som Facebook og Twitter. Deltakelse på kurs.

24.08.10 *Kurs i strategisk bruk av sosiale medier*

September 2010

- Deltakelse på arbeidsseminar for omstillingskommuner, regi Troms fylkeskommune.
- Deltakelse på bildebehandlingskurs.
- Presentasjon av funn fra forprosjektet på [Dyrøyseminaret 28.-29. september](#) med 180 fysiske deltakere, samt deltakere i 7 ulike studio med toveis lys/bilde, og over 300 som fulgte livestream på nett. Etterfulgt av debatt med bl.a. statsråd Liv Signe Navarsete.
- Strategisk mediarbeid

Presentasjoner/møter:

09.09.2010 *Foredrag og deltakelse på arbeidsseminar med fem omstillingskommuner i Troms; Skjervøy, Lyngen, Torsken, Karlsøy og Ibestad*

28.-29.09 *Foredrag på Dyrøyseminaret.*

Oktober 2010

- Rapporteringsfase. Avslutning av forprosjekt.

Presentasjoner/møter:

Invitasjoner om å bidra med foredrag og kunnskap om stedsuavhengige arbeidsplasser foreligger p.t. fra Salangen kommune (formannskap), Sørreisa kommune (helse/rus/psykiatri), Nordlandskonferansen i januar, Trondheim i mars m.fl.

Erfaringene fra forprosjektet integreres i nye satsinger i Dyrøy kommune. Vi tar med oss lærdom fra stedsuavhengig-prosjektet inn i følgende nye prosjekter som er under arbeid:

1. Stedsuavhengige arbeidsplasser, hovedprosjekt – år 1 (tildelt midler fra BOLYST).
2. Samsn@kk Dyrøy, helhetlig modell i forebyggende helsearbeid for barn og unge (søknad sendt).
3. Velferdsteknologi, utprøving av teknologiske og digitale hjelpemidler innen helse og omsorgsarbeid i Dyrøy kommune, i samarbeid med Bredbåndsfylket Troms, Universitetet i Tromsø og Telemedisin (mulig pilotprosjekt).

Sammendrag gjennomførte tiltak

For delmål 1 har prosjektet beskrevet og dokumentert Dyrøy kommunes arbeid med mobilisering, markedsføring og gjennomføring av større arrangementer der kommunen, frivillige lag/foreninger, interessegrupper og bedrifter har samarbeidet om å oppnå resultat – og der digitale hjelpemidler er benyttet for å nå et stort publikum. De fleste av disse prosjektene har hatt tilknytning til ”Dyrøy 2017” som er et storstilt mobiliseringsprosjekt i regi av de som bor i Dyrøy kommune. Målet er trivsel og vekst i folketall, samt vekst for næringsliv, lag og foreninger.

Eksempler på slike arrangementer i perioden forprosjektet har pågått er: Fårikålfestivalen 2009, FOX 2010, Midtsommerfestivalen 2010, Dyrøyseminaret 2010 og Fårikålfestivalen 2010.

Prosjektledelsen har bidratt til gjennomføring av evaluering og rapportskriving. Det har vært et mål å høyne bevisstheten omkring strategisk nettverksarbeid og dokumentasjon. Mange fra Dyrøy har deltatt på kurs i Prosjektlederprosessen (PLP). ”Dyrøy-metoden” har stor overføringsverdi til andre småsamfunn som står overfor samme utfordringer med tanke på rekruttering av innbyggere, aktivitet i lag/foreninger og næringsliv.

Det har vært et mål å peke på mulighetene. Forprosjektet har derfor jobbet aktivt med nettverksbygging og erfaringsdeling blant flere kommuner og småsamfunn i Troms. Det er etablert strukturer og møteplasser som Dyrøy deltar i. Vi har holdt mange foredrag og bidratt i debatter og dialog som vi selv har tatt initiativ til, eller der vi er blitt forespurt om å stille opp.

Vi bor i Bredbåndsfylke nummer 1. Noe av det viktigste vi har bidratt med, er å vise teknologien i bruk – og dermed ufarliggjøre den. Vi har blant annet bidratt til at barnehageansatte og foreldre fikk delta på kurset ”[kjeft mindre](#)”, uten å måtte reise til kursstedet, og vi har arrangert [eventyrstund for barnehager](#) i fylket fra vårt digitale studio. Slik har vi høstet gevinster av bredbåndet i vår travle hverdag.

Vi har hatt høyt medietrykk og aktiv publisering som strategi. Her har vi hatt god nytte av den ene prosjektlederens bakgrunn fra publiseringsbransjen. Vi mener å ha nådd godt ut med vårt budskap. Se eget mediekapittel.

For delmål 2 er det gjennomført en kartlegging/intervjurunde for å skaffe oversikt over utfordringer og behov hos tre utvalgte fokusgrupper i forbindelse med etablering av fjernarbeidsplasser. Disse er arbeidstakere, arbeidsgivere i privat og offentlig sektor og kommuner – i rollen som tilrettelegger og mottaker (vertskap). Målet har vært å kartlegge forutsetninger for å lykkes med etableringer, både de fysiske, digitale og sosiale.

Metode

Fremgangsmåten har vært et halvstrukturert intervju (kvalitativ metode), med form av dialog. Intervjuet har vært todelt; en strukturert del med ganske eksplisitte spørsmål (fakta), og en ustrukturert del med mer åpne spørsmål. Se egen metodebeskrivelse med intervjuguide i [prosjektplanen](#).

Funn

Vi har gjort funn som er formidlet til andre gjennom avisartikler, nettartikler, sosiale medier, møter, seminar, foredrag og rapporter. En kort oppsummering:

Arbeidstakere – sett på behov og erfaringer (3 case)

- Flytting av arbeidsplass skjer på eget initiativ, og arbeidstaker må gjøre all tilrettelegging selv. Dette er slitsomt nybrottsarbeid. Må etableres nye rutiner for informasjonsdeling, oppfølging av kunder, møtedeltakelse i bedriften osv.
- Motivasjonen handler ofte om privatliv/familieliv og ønsket om å ha et godt oppvekstmiljø.
- Høyhastighets fiber (og stabil strømforsyning) er avgjørende. Det må være enkelt, ”plug and play”.
- Viktig med egnede kontorlokaler som tilbyr sosialt og faglig fellesskap. De som sitter på hjemmekontor må søke dette annet steds.
- Ikke alle får utgifter til nytt kontor dekket av arbeidsgiver.
- Infrastruktur som veier, og stabil båt- og flyforbindelse er også viktig - man må reise ut til kunder og kolleger med jevne mellomrom. Dvs. vekst vil kunne skje på steder det er lett å komme seg til og fra.
- Opplever ikke at kommuner viser frem hva de har å by på.

Arbeidsgivere – sett på holdninger og utfordringer (2 case)

- Beskriver utfordringer ved å få tak i og/eller beholde kompetanse – en økende trend.
- Opplever vertskommunene som fraværende, lite samarbeid. Deres ansatte er ”usynlige” i statistikker/kommunenes oversikter over næringsetablering.
- Å flytte på arbeidsplasser sees på som unormalt, nytenkende, dristig, men kan være et grep for å være attraktiv som arbeidsgiver.
- Usikre på etableringskostnadene.
- Å etablere rutiner for kommunikasjon og sette seg inn i avtaleverk (for eksempel ved ansatte i flere ulike land) er ressurskrevende. Kan man lære av andre som har gjort det samme?

Kommuner – sett på kunnskap og motivasjon (3-4 case)

- De som har stedsuavhengige arbeidstakere i kommunale lokaler, kaller dem en faglig og sosial berikelse av miljøet. Andre har liten oversikt over hvem de stedsuavhengige er.
- Noen har fasilitetene, kontorer/fiber, men har ikke markedsført dem til denne gruppen. Har tenkt veldig tradisjonelt og forsøkt å flytte hele bedrifter til sin kommune. Kaller dette helt ny tenkning.
- Holdninger er barrieren, motvilje mot å tenke nytt og å samarbeide på tvers av kommunegrenser
- Peker på muligheter for samarbeid mellom kommunene i form av større spesialisering, små faggrupper kan vedlikeholde sin faglige kompetanse.

- Dagens rammer og modeller passer ikke; Kan man tenke seg en oppmyking av den klassiske arbeidsgiver/arbeidstakermodellen? Det nåværende avtaleverket baserer seg på at man oppholder seg på samme sted. Man er ikke rustet til å takle de nye utfordringene.
- Ser for seg flere virkemidler; flyttestøtte, lettelse for arbeidsgiver, for eksempel slippe å holde kontor (overføre de kostnadene til mottakerstedet), lettelse i arbeidsgiveravgift?

Oppsummert

Hva kan arbeidstakere som ønsker å flytte sin arbeidsplass gjøre?

Benytte ”modeller” for flytting av arbeidsplasser (utviklet av kompetansemiljøer på stedsuavhengige arbeidsplasser) i dialog med sin arbeidsgiver.

Hva kan arbeidsgivere gjøre?

Bedre dialog med vertskommune om tilrettelegging/støtteapparat rundt den ansatte. Gode rutiner og avtaler om treffpunkt med den ansatte (sosiale og faglige samlinger).

Hva er de viktigste bidrag fra kommunene?

1. Topp bredbånd
2. Egnede lokaler
3. Betrakte enhver etablering som viktig selv om det er snakk om enkeltpersoner, støtte opp ved hjelp av små virkemidler. De som ønsker å etablere seg i egne lokaler, bør også få bistand.
4. Gode kommunale tjenestetilbud

Mediestrategi og arkiv

Aktiv publisering har vært en strategi for prosjektledelsen. Vi ønsket å få oppslag i lokale og nasjonale medier på et tidlig tidspunkt for å gi prosjektet en kick-start, og vi ønsket å publisere egne tekster og bilder der vi kunne få innpass. Vi oppnådde god effekt av denne strategien (se arkiv og lenker). Ordene ”stedsuavhengige arbeidsplasser” har blitt stadig mer vanlig i dagligtale (jf. foredrag på årets Dyrøyseminar).

I juni 2010 publiserte vi et magasin med nyhets- og featureartikler, med intensjon om å forlenge og forsterke effektene av Dyrøyseminaret. Magasinet ble også lagt ut på nett som [e-magasin](#), og enkeltvise artikler ble redigert til bruk på nett og publisert i porsjoner. På den måten sørget vi for stadig nytt innhold på egen nettside. Det er vår oppfatning at FLYT har bidratt til at budskapet om stedsuavhengige arbeidsplasser har nådd vidt ut, og at magasinet fortsatt den dag i dag jobber for oss.

Dyrøyseminarets [mediestrategi](#) har vært grunnlag for en egen evaluering.

Kort om magasinet FLYT

Strategi

1. Ta posisjon

Dyrøyseminaret skal ta posisjon som nasjonal arena. Forlenge og forsterke effektene av seminaret.

2. Inkludere og inspirere

Vise at lokalsamfunnsatsing – herunder rekruttering, styrking av identitet og mobilisering – er viktig i alle lokalsamfunn, enten de er i byen eller på bygda.

3. Rekruttere

Bidra til å rekruttere deltakere til Dyrøyseminarsenteret, virtuelt og fysisk.

Distribusjon

Magasinet ble trykket i et opplag på 10.000. 7.500 ble distribuert adressert til kommuner innenfor distriktspolitisk virkemiddelområde, småsamfunnsprosjekter, fylkeskontakter LUK, BOLYST-prosjektene, politikere, media, departement, FoU-miljø, næringsliv, tidligere deltakere og foredragsholdere og i nettverkene til Dyrøy kommune og Distriktssenteret. Distriktssenteret bidro med et [følgebrev](#) til enkelte av mottakergruppene. Vi hadde mottakere i Innovasjonsalliansen KS, på Universitetet i Tromsø, i næringshager, næringsforeninger og andre steder som bidro med videre distribusjon i sine nettverk. Magasinet er også delt ut i bulk på skoler og til andre som vi har besøkt, og det står i stativer på utvalgte steder. Magasinets budskap har fortsatt relevans og vil ha lang levetid.

[Strategiproseptet](#), [annonseproseptet](#) og [sideplanen](#) er vedlagt.

Medieoppslag

Et utvalg artikler og filmklipp fra trykte og digitale medier

05.08.2009

Regjeringa støttar prosjekt for utvikling av staduavhengige arbeidsplassar i Troms med 400 000 kroner - regjeringen.no

(<http://www.regjeringen.no/nn/dep/krd/pressesenter/Pressemeldingar/2009-2/regjeringa-stottar-prosjekt-for-utviklin-2.html?id=573086#>)

Pressemelding fra KRD

06.08.2009

[Fikk 400.000 kroner](#) i støtte fra regjeringen – Troms Folkeblad/HT-gruppens nettaviser

15.09.2009

Levende eventyr for førskolebarn - Dyrøy kommune

<http://www.dyroy.kommune.no/levende-eventyr-for-foerskolebarn.4631346-32038.html>

24.09.2009

Se levende eventyr på din egen PC – Dyrøy kommune

<http://www.dyroy.kommune.no/se-levende-eventyr-paa-din-egen-pc.4635950-1942.html>

25.09.2009

Geahča govaid lágideames - Kåfjord / Gáivuona

<http://www.kafjord.kommune.no/geaha-govaid-lagideames.4636678.html>

25.09.2009

[Elevene viktigere enn olje](#) – Troms Folkeblad

Fagbladet nr 8/2009

Grenseløs møteplass - Fagbladet

<http://fbdesken.com/fagbladet/PDF/2009/Fagbladet-2009-08-KIR.pdf>

10.10.2009

[Prosjekt om stedsuavhengig arbeid: Flytt jobb](#) - Nordlys

27.10.2009

Hvorfor bytte jobb når du kan flytte jobben? | TV 2 Nyhetene

(<http://www.tv2nyhetene.no/innenriks/hvorfor-bytte-jobb-naar-du-kan-flytte-jobben-2969395.html>)

Innslag på TV2 og artikkel på TV2 sitt nettsted

02.11.2009

Med jobben på flyttelasset – Distriktssenteret

(<http://www.distriktssenteret.no/ressurser/med-jobben-paa-flyttelasset>)

Artikkel på Distriktssenterets nettsted med henvisning til TV2-innslag

02.11.2009

Kompetansen skal ut i landet - regjeringen.no

(http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/aktuelt/taler_artikler/ministeren/ministerens-taler-og-artikler-/2009/kompetansen-skal-ut-i-landet.html?id=583672)

Tale/artikkel fra Kommunal og regionalminister Liv Signe Navarsete

02.11.2009

Innleiing til landsstyremøte i KS - regjeringen.no

(http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/aktuelt/taler_artikler/ministeren/ministerens-taler-og-artikler-/2009/innleiing-til-landsstyremote-i-ks-.html?id=583682)

Tale/artikkel fra Kommunal og regionalminister Liv Signe Navarsete

03.11.2009

Kompetansen skal ut i landet - Nationen

(<http://www.nationen.no/meninger/gjestekommentar/article4682422.ece>)

Navarsetes artikkel trykt som kommentar i Nationen

04.11.2009

Ta med arbeidsplassen din til Dyrøy! - Dyrøy kommune

(<http://www.dyroy.kommune.no/ta-med-arbeidsplassen-din-til-dyroey.4650091-36037.html>)

Artikkel på Dyrøy kommunes nettsted med henvisning til TV 2-innslag og Navarsetes kommentar "Kompetansen skal ut i landet"

5.11.2009

[Skryter av Dyrøy](#) - Nordlys

21.12.2009

Oslo treng motmakt - regjeringen.no

(http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/aktuelt/taler_artikler/ministeren/ministerens-taler-og-artikler-/2009/oslo-treng-motmakt.html?id=589280)

Tale/artikkel fra Kommunal og regionalminister Liv Signe Navarsete

Framlegging av NEXIA-rapporten

10.03.2010

Rapport om gevinster av breiband i distrikta - KRD

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/pressesenter/pressemeldinger/2010/Rapport-om-gevinster-av-breiband-i-distrikta.html?id=595082>

10.03.2010

Gevinster av høghastighets bredbånd - Distriktssenteret

<http://www.distriktssenteret.no/ressurser/gevinster-av-hoyhastighets-bredbaand>

10.03.2010

Rapporten

<http://www.distriktssenteret.no/filearchive/gevinstrealisering-av-hoykapasitetsbredbaand-10.-mars-2010.pdf>

13.03.2010

[Fanger innbyggere med bredbånd \(side 1\)](#) – Troms Folkeblad

Egne publikasjoner

Magasinet FLYT

<http://www.dyroyseminaret.no/index.php?disp=news&id=30>

Egenproduserte artikler

["Med jobben på flyttelasset" / "Mer informasjon om prosjektet"](#)

Produsert for Distriktssenteret sine nettsider

(publisert 02.11)

["- Vil fylle næringshagene"](#)

Produsert for Senja Næringshage sine nettsider

(publisert 29.10)

["- Hvor jobber du i dag?"](#)

Produsert for Finale Systemer AS sine nettsider

(oversendt 16.10.)

["Med jobben på flyttelasset"](#)

Produsert for Krysspress AS sine nettsider

(publisert ukjent dato)

PR i forbindelse med arrangementer

Fårikålfestivalen 2009

24.09.09

Nordnytt/Fårikålfestival

Intervju med kokk Tore Nordahl og ordfører Rolf Espenes

<http://www1.nrk.no/nett-tv/klipp/552966> Spol til 38.40.00

(klippet er dessverre ikke lenger tilgjengelig i arkivet)

25.09.09

Intervju med prosjektleder Ragnvald Storvoll - Nordnytt/Radio

<http://www1.nrk.no/nett-tv/klipp/553258> Spol til 01.06.30

(klippet er dessverre ikke lenger tilgjengelig i radioarkivet)

25.09.09

Intervju med familien Marit Alvig Espenes og Tom Erik Forså, og Distriktssenteret, avdelingsleder Ingvill Dahl, Tjøtta - Nordaførr/Radio

<http://www1.nrk.no/nett-tv/klipp/553164> Spol til 01.12.00

(klippet er dessverre ikke lenger tilgjengelig i radioarkivet)

FOX 2010

Rekrutteringsarrangement i Tromsø, trivselstiltak for innbyggere og andre med hjerte for Dyrøy - samt stands og informasjon til studenter på Universitetet i Tromsø

19.03.2010

Morgensending i P1 (NRK Troms) gjorde intervju før det braket løs.
(klippet er dessverre ikke lenger tilgjengelig i radioarkivet)

OM FOX' 10 fra kommunens egen hjemmeside:

08.03.2010

<http://www.dyroy.kommune.no/stand-paa-universitetet.4756654.html>

09.03.2010

<http://www.dyroy.kommune.no/maal-for-fox-10.4757057-121892.html>

20.03.2010

<http://www.dyroy.kommune.no/mye-folk-paa-plass-i-tromsoe.4761672-121892.html>

20.03.2010

Jakter innbyggere i Tromsø - Troms Folkeblad
<http://www.folkebladet.no/nyheter/article343812.ece>

Dyrøyseminaret 2010

28.09.2010

Innslag på Nordnytt fra Dyrøyseminaret (ca 10 min ut i sendinga)
<http://www.nrk.no/nett-tv/klipp/670539/>

Radioinnslag fra Dyrøyseminaret (ca 49 min ut i sendinga)
<http://www.nrk.no/nett-tv/klipp/670064/>

01.09.10

["Navarsete åpner Dyrøyseminaret"](#) - Troms Folkeblad

07.09.10

["Framtidas Hus"](#) - Nordlys

10.09.10

["Samarbeid for fremtidens arbeid i nord"](#) - Nordlys

18.09.10

["Dyrøy suger fra byen"](#) (direkte respons på vår pressemelding) - Troms Folkeblad

28.09.10

["Vil gråstein bli moderne?"](#), kommentar av Torgeir Bråthen - Nordlys

07.10.10

["Sjå mot nord"](#) Kommentar ved Liv Signe Navarsete - Nationen

25.10.10

[”- Vi traff en nerve”](#), oppsummeringsartikkel - Troms Folkeblad

1.10.10

De stedsuavhengige - Folkebladet.no

<http://www.folkebladet.no/meninger/folkebloggen/article393981.ece>

(eksempel på print)

23.11.10

Hvordan få folk med høy kompetanse til å ville leve utenfor de største byene?

<http://www.distriktssenteret.no/blogg/debatt-aftenposten-november>

Film

Deltakelse i inspirasjonsfilm fra Dyrøy, vektlegging av stedsuavhengig jobbing også her.

Inspirasjonsfilm fra Dyrøy

<http://dnn4.kdu.gasta.no/Godeeksempel/Artikkel/tabid/7364/smId/15674/ArticleID/403/reftab/7343/Default.aspx>

Webcast

Webcast fra Dyrøyseminaret, velg ”Funn fra forprosjektet Stedsuavhengige arbeidsplasser”

<http://webtv.easymeeting.net/mediasite/Catalog/pages/catalog.aspx?catalogId=272f6c7c-6be3-48f9-b6d6-fc255c0d4861>

Dokumentasjon

Tom Rune Værnes følger prosjektet fra Distriktssenterets side.

<http://www.distriktssenteret.no/person/tom-rune-vaernes>

Kostnader og finansiering

Stedsuavhengige arbeidsplasser

2009

Dokumenterte utgifter

Art	Ansvar	Funksjon	Prosjekt	Formål	Budsjett	Eks. mva	mva.	Inkl. mva
	195	325	90310	Prosjektledelse og adm.	250 000	292 087,72	57 409,54	349 497,26
			90311	Møter og reiser	100 000	55 002,65	5 974,85	60 977,50
			90312	Samlinger og prosessarb.	150 000	152 447,40	3 179,93	155 327,14
			90313	Egeninnsats deltakere	100 000	100 755,00	0,00	100 755,00
			90314	Rapportering og dok.	50 000	51 085,53	667,40	51 752,93
			90315	Innkjøp av tjenester	150 000	150 804,14	35 544,80	186 348,58
				Totalt	800 000	802 182,45	102 776,51	904 658,41
			90319	Tilskudd	600 000			

FINANSIERING

Kommunal og reg.dep	50 %	Tilskudd	400 000	<i>Tilsagn foreligger</i>
Troms Fylkeskommune	25 %	Tilskudd	200 000	<i>Tilsagn foreligger</i>
Egeninnsats kom. og partnere	25 %		200 000	
TOTALT	100 %		800 000	

Avslutning

Forprosjektet har satt nye arbeidsformer på agendaen. Vi har igangsatt en diskusjon om organisering av arbeidsliv, begrensninger i rutiner og regelverk, potensial i høyhastighets bredbånd og småkommunenes overlevelse. Stedsuavhengige arbeidsplasser er blitt en het politisk potet.

Erfaringsutveksling i små og store nettverk er svært nyttig i et slikt prosjekt, der nye tanker skal modnes. Her er kommunene hverandres beste sparringspartnere i arbeidet med å utforme modeller for stedsuavhengig jobbing og læring.

Vi tror det er stort potensial for de kommunene som ligger fremst i denne utviklingen. Flytting av arbeidsplasser er bare én av mange gevinster som kan hentes ut av ny teknologi og infrastruktur. Flyt av fagkompetanse på tvers av kommunegrenser, deling av læringsressurser mellom skoler, og kursing i digitale rom er bare noen av mulighetene.

Vi har aktivt delt våre erfaringer om mobilisering og nettverksarbeid og satt flere i stand til å gjøre det samme.

Viktige erfaringer

Et forprosjekt som skal kartlegge potensial og muligheter kan fort ta mange retninger. I en tidlig fase kunne vi valgt andre veier. Det har vært viktig å være spesifikk i målbeskrivelsen og korrigere kursen underveis.

Det var nyttig å gå tidlig i gang med innsamling av materiale, dette ga grunnlag og retning for arbeidet videre.

Vi har erfart at det er viktig å jobbe med dokumentasjon underveis. På grunn av noen opphold i arbeidet grunnet fødselspermisjon har det vært tidkrevende å samle sammen dokumentasjon i ettertid. Av samme grunn har det vært veldig gunstig å være to prosjektledere, det har gitt oss mulighet til å jobbe kontinuerlig, og overlappe hverandre der det trengs.

Strategisk mediarbeid er avgjørende når man skal påvirke holdninger. Det var riktig å hente denne typen kompetanse inn i prosjektet. Å vise fram de gode eksemplene har stor verdi.

Høyt tempo og mye møte- og foredragsvirksomhet (jf. aktivitetsoversikten). Vær obs! på at prosjektet i perioder har vært helt avhengig av at begge prosjektlederne har jobbet full tid, og vel så det. I et hovedprosjekt må det settes av nok ressurser om det skal jobbes på samme måte.

Overføringsverdi

Prosjektet har stor overføringsverdi til andre kommuner og lokalsamfunn. Vi har sett interessen for forprosjektet, og det er lite som tyder på at den vil avta. Stedsuavhengig jobbing er et alternativ og en mulig løsning på mange utfordringer i arbeidslivet, enten det dreier seg om å rekruttere – eller beholde – høykompetent arbeidskraft. Dessuten er det like aktuelt både

i små som i store kommuner, i by og bygd. Dette handler ikke om ”distriktet”, selv om etablering av fiber og stedsuavhengige arbeidsplasser er svært viktig for videreutviklingen av disse områdene. Det er like viktig at en ansatt i Oslo kan ta med seg jobben til Bergen, eller at en universitetsansatt i Trondheim kan ta med seg jobben til et universitet i Paris. Den handler om stabilitet og ro i arbeidslivet og familielivet for enkeltmennesket, trygghet og forutsigbarhet for arbeidsgiver.

For norske kommuner handler det om at det blir enklere å tiltrekke seg innbyggere. Ved å fokusere på et godt tjenestetilbud, samtidig som man legger til rette med infrastruktur, har flere mulighet til å bo og jobbe der de vil. For individet vil det til syvende og siste dreie seg om livskvalitet og bevisste valg, som de nå gis en bedre mulighet til å oppfylle.

Grunnlag for hovedprosjekt

Behov for systematisk arbeid

Det er åpenbart for oss at forprosjektet har truffet en nerve i norske kommuner. Forespørslene om mer informasjon, invitasjonene om å holde foredrag og ønskene om å få følge prosjektet videre, taler for det.

Arbeidsgivere og arbeidstakere viser også stor interesse for å lære mer om hvordan de kan overkomme utfordringene ved å flytte en arbeidsplass. Hvem skal imøtekomme disse henvendelsene i framtida? Det er behov for å samle og systematisere kunnskapen om stedsuavhengig jobbing, slik at den er tilgjengelig for flere. Det finnes minst tre innfallsvinkler:

1. Den individorienterte – arbeidstakerorienterte – der man jobber mot mennesker som er mobile/i flyttemodus og som kan ta jobben med på flyttelasset.
2. Den kompetanseorienterte – arbeidsgiverorienterte, der man leverer den kompetanse noen har bruk for, jobber mot å skaffe oppdragsgivere til et kompetansemiljø
3. Den fysisk orienterte – kommuneorienterte – tilrettelegging i sin kommune, markedsføre lokaler/infrastruktur – et fjernarbeidssenter

Troms fylkeskommune har gitt Dyrøyseminarsenteret en spesiell rolle i læring-, mobilisering og erfaringsutveksling mellom kommuner, prosjekter og utviklingsmiljøer i Troms. Dyrøy kommune har fått midler fra BOLYST-programmet til år 1 av et 4-årig hovedprosjekt. Vi mangler finansiering for de tre siste årene.

Som en del av hovedprosjektet etablerer vi et kompetansesenter for utprøving av stedsuavhengig jobbing. Dyrøy kan ha en slik rolle fordi vi har relevant erfaring og et forsprang på mange andre. Vi har vært med på å sette tematikken på agendaen. Dessuten har vi et sterkt lag i ryggen, gjennom kommuner i regionen, Bredbåndsfylket Troms, Universitetet i Tromsø og bedrifter med høg kompetanse på kommunikasjon og toveis lyd/bilde.

Ett viktig mål er å senke terskelen for arbeidsgiver og arbeidstaker til å prøve flytting av jobb. Dette senteret trenger forutsigbarhet og legitimitet, det bør forankres i noe mer varig enn en prosjektorganisasjon slik at man har trygge rammer for å prøve ut modeller. Er det mulig å tenke seg at Distriktssenteret har en rolle her?

Behov for modningstid/definere utfordringene

I våre møter med kommuner kommer det også tydelig fram at tankene omkring *hvem* som kan jobbe stedsuavhengig, trenger modning. Én av kommunene som har engasjert et firma for å rekruttere innbyggere (og arbeidstakere) fra andre land, sier at de nå tenker annerledes omkring *hvem* de leter etter. Kanskje trenger man ikke bare lete etter mennesker med sykepleierutdanning eller fiskerikompetanse, men folk med høg kompetanse som kan beholde jobben i hjemlandet og jobbe fra Norge?

Her er spiren sådd, men det tar tid å utvikle tanken og sette den ut i praksis. Hva slags utfordringer oppstår når man bor i ett land og har jobben i et annet? Universitetet i Tromsø har gjort seg en del erfaringer med dette, og sier at det har kostet mye tid og krefter i personalavdelingen. Kan andre få lære av dette? Et hovedprosjekt kan være en støttespiller også her.

Behov for studier/forskning

Det virker også klart at vi må gå fra å synse til å vite. Det må forskes mer på temaet. Sammen med Bredbåndsfylket Troms har vi kontaktet Universitetet i Tromsø for å finne studenter som kan skrive mastergradsoppgave på emnet. Det finnes mange spørsmål som vi ønsker svar på. Hvilke langsiktige erfaringer gjøres i arbeidslivet? Blir arbeidstakeren værende i en stedsuavhengig jobb over tid. Hva skjer med effektivitet og trivsel etter fem år? Hvilke forskjeller kan man se mellom de som sitter i et organisert kontorfellesskap og de som har hjemmekontor? Hvilke økonomiske konsekvenser kan man se hos arbeidstakerne? Sparer de penger på å ekspandere utenfor byer og tettsteder i stedet for i byen? Hva koster det av ressurser å etablere en stedsuavhengig arbeidsplass? Hva er effekten i kommunesamfunnene? Ser vi flere etableringer hos de vertskommunene som er offensive og tidlig satset på bredbåndsutbygging? Er studenter som får stedsuavhengig opplæring mer tilbøyelig til å jobbe stedsuavhengig etterpå? Det arbeides nå for å etablere et sterkere universitetsmiljø i Midt-Troms (campus Finnsnes). Dette er et ledd i arbeidet med å tilføre regionen mer kompetanse, og gi flere muligheten for å studere og forske stedsuavhengig.

Konklusjon

For å ha en sjanse til å lykkes med utprøving av stedsuavhengig jobbing, trenger hovedprosjektet langsiktighet – og et sterkt forankringspunkt. Vi ønsker en nærmere dialog med KRD om rammebetingelser for fjernarbeid. En samarbeidspartner på arbeidsgiversida, som kan bidra med kompetanse og ytterligere tilretteleggingsmidler, er også ønskelig. Den kritiske suksessfaktoren vil være et godt tilretteleggingsledd mellom arbeidsgivere og arbeidstakere.